

Yttrande

Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Moderaterna,
Demokraterna, Liberalerna och Centerpartiet

2025-03-25

Nr 31

Yttrande angående – Yrkande från KD angående folkomröstning om arenaprojektet i evenemangsområdet

Yttrandet

Förslaget om en folkomröstning om stadsutvecklingsprojekt som innehåller olika delar med olika nyttor är inte genomförbart på ett demokratiskt sätt. Projektet i fråga innefattar inte enbart en arena utan även simhallar, sporthallar, bostäder, förskola, park, cykelstråk, torg och mässa, för att nämna några. En rad olika scenarion har presenterats ihop med cirka 8 000 sidor utredningar. Tillsammans med det har nästan ett decennium av politiska samtal pågått över flera val och ytterligare val kommer hinna hållas innan flera viktiga genomförandebeslut ska fattas. Att sammanfatta detta till en fråga är därav inte möjligt utifrån ett demokratiskt perspektiv. Att ta ställning till förslag om folkomröstning innebär också att ta ställning till en frågeställning, vilket inte existerar i yrkandet från Kristdemokraterna.

Med anledning av detta bör yrkandet avslås.

Yrkande
2024-03-18

(KD)
Nytt yrkande

Yrkande angående – folkomröstningen om arenaprojektet i evenemangsområdet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med ansvariga aktörer förbereda för och genomföra en folkomröstning om arenaprojektet i evenemangsområdet som ska äga rum senast vid valet 2026.

Yrkandet

Vi lever i ovanligt turbulenta tider, konstaterade riksbankschefen Erik Thedéen nyligen vid en utfrågning i riksdagens finansutskott. De finansiella hoten mot vår del av världen har blivit allt fler, på kort tid. Inte minst riskerar ett eskalerat handelskrig att påverka Sverige, som exportberoende och frihandelsvänligt land, mycket negativt. Även det förändrade säkerhetspolitiska läget påverkar oss. Säkerhetsläget i Sverige är allvarligt och enligt SÄPOs lägesbild finns det en påtaglig risk att läget kan försämrats ytterligare. Det finns inte enbart ett behov av en upprustning av försvarsmakten, utan även den civila beredskapen och motståndskraften behöver förstärkas. Samtidigt med denna utveckling är utmaningarna i vår kommun många. Vi har ett välfärdsuppdrag som vi har svårt att leverera på; en ineffektiv grundskola, stora förskolegrupper, en hemtjänst där omsorgstagarna får möta 16 olika personer under en tvåveckorsperiod. Brist på bostäder och brist på idrottsanläggningar i närområdet. En rad investeringar i infrastruktur, kanalmurar och konstmuseum i mångmiljardvolym står också på agendan. Behoven är ändlösa men resurserna begränsade. Dessutom varnar Stadsledningskontoret med osedvanlig tydlighet att nuvarande investeringsnivåer kommer att innebära en mångdubblad låneskuld och att staden kommer få svårt att leva upp till de långsiktiga inriktningarna för god ekonomisk hushållning. Kapitalkostnadsutvecklingen under den kommande tioårsperioden kommer att utvecklas betydligt kraftigare än generella skatter och bidrag, med konsekvensen att en allt större andel av stadens intäkter behöver finansiera kapitalkostnader som i sin tur medför undanträngning av sådan verksamhet som skattepengarna egentligen ska användas till. Flera nämnder riskerar till och med ha väsentligt högre kapitalkostnader än vad de idag får i kommunbidrag varje år.

Vi vill sätta in arenaprojektet i evenemangsområdet i denna kontext. Det är ett projekt som kommer att pågå under många år med en kostnad som rimligtvis är den enskilt största investering någonsin i stadens historia. Investeringskostnaderna riskerar att landa en bra bit över 14 miljarder och med årliga driftunderskott på över 600 mnkr. Osäkerheterna och riskerna med projektet är påtagligt många.

Komplexiteten och kostnadsvolymen i den inriktning som nu beslutats om är dessutom ett resultat av ett fåtal politikernas hårda kompromissande i slutna rum, där egentligen

oförenliga krav i förhandlingarna kokats ihop och ner till något som är omöjligt att omhänderta. I remissvar på planprogrammet framförs det att handlingsutrymmet upplevs som begränsat då viktiga förutsättningar bestämts på förhand. Projektet innefattar dessutom att ikoniska byggnader med stort kulturvärde, såsom Valhallabadet, rivs och i riskanalysen finns farhågor om färre evenemang till Göteborg. Det bör också tilläggas att de politiker som tvingat igenom sina krav inte kommer att vara aktiva kommunpolitiker när arenaprojektet står färdigt och när det är dags att utkräva ansvar. Synen på den planerade utvecklingen av arenaområdet inom de partier som idag ingår i arenaöverenskommelsen är också uppenbart splittrad.

Mot bakgrund av ovanstående menar vi att det är uppenbart att projektet behöver en större och bättre folklig förankring för att det över huvud taget ska ha någon form av framtid. När det kommunala folkomröstningsinstrumentet infördes 1977 sågs det som ett komplement till den representativa demokratin. Tanken var att folkomröstningen skulle fungera som en beslutsstödjande funktion i förhållande till de representativa kanalerna. Det är just i denna form vi nu ser att en folkomröstning är högst nödvändig. Att projektet förväntas pågå under flera mandatperioder, innebära historiska kostnadsvolymer med oåterkalleliga ingrepp och kulturhistoriska förluster i stadskärnan tillsammans med att processen skett utan insyn och med möjlighet för göteborgarna att påverka, kräver en folkomröstning.

Det är vår förhoppning att även arenapartierna ser detta som en möjlighet att uppvisa att det finns ett stöd för den valda inriktningen, men även ödmjukt fundera över om rätt vägval har gjorts om en folkomröstning faktiskt visar på ett svagt stöd för den inslagna vägen.

Avslutningsvis vill vi inte föregripa hur frågan i folkomröstningen ska formuleras, det förutsätter självklart ett noga övervägande. Det göteborgarna däremot behöver ta ställning till är om man vill gå vidare med nuvarande inriktning med de ambitionsnivåer och planerade rivningar som detta innebär eller om man vill göra ett omtag där stadens behov av bassänger och förbättrad arenapacitet hanteras som separata projekt. Ett sådant omtag skulle möjliggöra en öppenhet och dialog med göteborgare och stadens föreningar.